

Kom godt i gang med energibesparelser

Dansk Fjernvarme vil med en række kurser hjælpe værkerne på vej i arbejdet med at realisere energibesparelser. Det første kursus er afholdt i Fjernvarmens Hus.

ENERGIBESPARELSER

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

Energibesparelser er blevet et nøgleord i de danske fjernvarmeværkers hverdag og bekendtgørelsen er trådt i kraft.

I den anledning har Dansk Fjernvarme arrangeret kurset "Kom godt i gang med energibesparelser", for at hjælpe værkerne i gang med at udføre energibesparelser i praksis. Allerede inden det første kursus blev afholdt den 6. februar i Fjernvarmens Hus i Kolding, var interessen stor, og der er foreløbig fem fuldt bookede kurser sat i kalenderen. Flere vil blive arrangeret på basis af efterspørgslen fra værkerne.

Tovholder på kurserne er energirådgiver Erik Sørensen, der er tilknyttet Dansk Fjernvarmes Projektselskab, DFP. Erik Sørensen har desuden for Dansk Fjernvarme og DFP udarbejdet en "Drejbog for energirådgivning", der er tilgængelig via www.dansk-fjernvarme.dk. Den beskæftiger sig med en del af de emner, der tages fat i på kurset.

Skab overblik

Det var netop Erik Sørensen, der tog sig af dagens første indlæg, som handlede om det indledende skridt på vejen til at komme godt i gang med energibesparelser: At danne sig et overblik over besparelsespotentialer i sit område. For selvom det er tilladt at realisere besparelser uden for eget forsyningsområde, vil de fleste givet starte hos sig selv.

- Det handler om at kortlægge, hvad

Standardværdier er et vigtigt redskab i energisparearbejdet. Men de behøver ikke blive fulgt, hvis værket kan dokumentere en større besparelse. Det fortalte Christian H. Christiansen, Teknologisk Institut, ved kurset "Kom godt i gang med energibesparelser". Foto: Flemming Rasmussen.

det er for nogle kunder, man har, og hvad de bruger af energi, så man får nogle proportioner op. En overordnet vurdering er vigtig at forholde sig til, forklarede Erik Sørensen.

Et eksempel: Hvis størstedelen af energiforbruget ligger hos boliger og en mindre del hos erhverv, er det nok tvivlsomt, om man kan hente den største besparelse hos erhvervslivet - så det giver en idé om, hvorhen det er værd at målrette sin indsats.

Man får også overblik over, hvil-

ke boliger, der er interessante med henblik på eventuel konvertering til fjernvarme, eller hvor afkølingen kan forbedres hjemme hos slutbrugeren. Begge dele tæller med som energibesparelser i henhold til bekendtgørelsen.

Det skulle gerne munde ud i en overordnet liste over besparelsesmuligheder, der kan være alt lige fra ikke-interessante til meget interessante for værket at gå efter. Det kan være såvel tekniske tiltag som konverterin-

ger, adfærds- og markedspåvirkning, rådgivning af kunder eller tiltag, som har med andre energityper eller andre forsyningsområder at gøre. Kommercielle aktiviteter bør værkerne også forholde sig til - typisk drejer det sig nemlig om muligheden for at give kunderne tilskud i forbindelse med energibesparelser, som værket derefter kan godskrives.

I den indledende fase skal man dermed alt i alt bestemme sig for hvilke indsatsområder og virkemidler, man vil gøre brug af og hvem, der gør hvad.

- Det handler blandt andet om at gøre sig klart, hvad man har af ressourcer, kapacitet og ekspertise. Det er meget forskelligt fra værk til værk. Man skal også gøre sig klart, om man selv kan og vil udføre aktiviteterne, eventuelt i et selvstændigt selskab, eller om man vil samarbejde med andre aktører, for eksempel via Fjernvarmens Serviceordning, sagde Erik Sørensen.

Den brede vifte af muligheder, og deres fordele og ulemper, gav anledning til en del erfaringsudveksling mellem deltagerne og spørgsmål til indlægsholderne ved kurset. Det var tydeligt, at mange var glade for at kunne stille opklarende spørgsmål om regler og muligheder.

En del af snakken gik på, hvor meget værkerne kan og skal gøre, og flere fremførte den pointe, at det i en vis udstrækning handler om at få dokumentationen af energibesparelserne på plads.

- Vi har altid besøgt cirka 10 procent af vores forbrugere hvert år - uden at dokumentere noget som helst. Det har vi jo bare kaldt "god service", konstaterede Frands Lauritzen fra Kjellerup Fjernvarme.

Standardværdier

Når det handler om opgørelsen af energispareindsatsen, vil de såkaldte standardværdier komme til at spille en væsentlig rolle. Dem tog Christian H. Christiansen fra Teknologisk Institut derfor fat på i sit indlæg.

En standardværdi er en beregnet gennemsnitsværdi for en given energibesparelse, eksempelvis konverte-

ring af et standardhus fra el- til fjernvarme, udskiftning af ruder, ekstra isolering osv.

Der er grundlæggende to slags standardværdier:

1) Energibesparelser, som kunden vil kunne se direkte på sin varme- eller elregning med det samme.

2) Afkølingsbesparelser, som fjernvarmeværket i første omgang har størst glæde af, men som hen ad vejen også er en fordel for kunden i kraft af mere gunstige varmepriser eller en sparet afkølingsbetaling.

Generelt er idéen med standardværdierne at forenkle opgørelsen af de mange besparelser, værkerne i de kommende år skal indberette. Med værdierne er værkerne fri for at bruge kræfter på at beregne besparelsen i hvert enkelt tilfælde, og det giver en vis ensartethed i materialet. Men Christian H. Christiansen gjorde deltagerne på kurset opmærksomme på, at det står dem frit for at lave deres egne beregninger alligevel.

- Hvis I kan dokumentere, at den besparelse, I har gennemført er mere værd end det tal, som fremgår af standardværdien, så må I gerne gøre det. Det er ikke "et must", at anvende værdierne, men de er tænkt som en hjælp, fortalte han.

Christian H. Christiansen gennemgik i sit indlæg en række eksempler på, hvordan standardværdikataloget anvendes i praksis. Han opfordrede kursusedtagerne til at huske at brede paletten ud, når de skal anvende standardværdierne - der er ingen grund til at begrænse sig til kun at hente besparelser på husenes fjernvarmeanlæg.

Det kan også være en idé, at tilbyde kunderne attraktive pakkeløsninger, eksempelvis ved at kombinere et energirådgivningsbesøg med at udlevere en gratis pakke energisparepærer.

Klogere på energiforbruget

Keld E. Pedersen, energirådgiver ved Frederikshavn Kommunale Varmeforsyning, var næste mand på talerstolen, og han bidrog i løbet af kurset med to indlæg, der på hver sin måde havde til formål at illustrere, hvordan

han arbejder med energibesparelser i praksis.

Han gennemgik blandt andet, hvordan han gennemfører et typisk energirådgivningsbesøg hos en forbruger, og gav praktiske eksempler på den undervisning, han bruger for at gøre folk klogere på deres energiforbrug.

Fjernvarmens Serviceordning

Som afslutning på dagen fik Christian H. Christiansen igen ordet til et indlæg om Fjernvarmens Serviceordning. Ordningen er et samarbejde mellem Dansk Fjernvarme, DS-Håndværk og Industri samt installatørernes organisation, Tekniq.

VVS-virksomheder og fjernvarmeselskaber kan registrere sig i ordningen, hvorefter den enkelte VVS-montør kan gennemføre et særligt kursus, som giver montøren certifikat på, at vedkommende har særlig forstand på fjernvarme.

Ordningen er interessant i sammenhæng med energibesparelserne af flere årsager. Først og fremmest fordi det i mange tilfælde vil blive aktuelt for værkerne at gennemføre besparelser i samarbejde med eksterne partnere. Men Christian H. Christiansen gjorde også opmærksom på, at det, at være med i ordningen, i sig selv giver point i forhold til kravene om energibesparelser. For hver forbruger, et værk har tilknyttet Fjernvarmens Serviceordning, kan værket nemlig opføre en energibesparelse på 272 kWh.

Hvis man yderligere supplerer serviceordningen med minimum en årlig overvågning af forbrug og afkøling, vil besparelsen kunne registreres til 408 kWh, idet det er fastslået, at regelmæssig service alene giver en energibesparelse på 1 % og en afkølingsbesparelse svarende til 0,5 procent (1 °C) Ved yderligere overvågning forhøjes disse tal til henholdsvis 1,5 % og 0,75 % (1,5 °C).

Der kan således ifølge Christian H. Christiansen være "nemme point", at hente via serviceordningen, og de er også værd at tage med.

fr@danskfjernvarme.dk